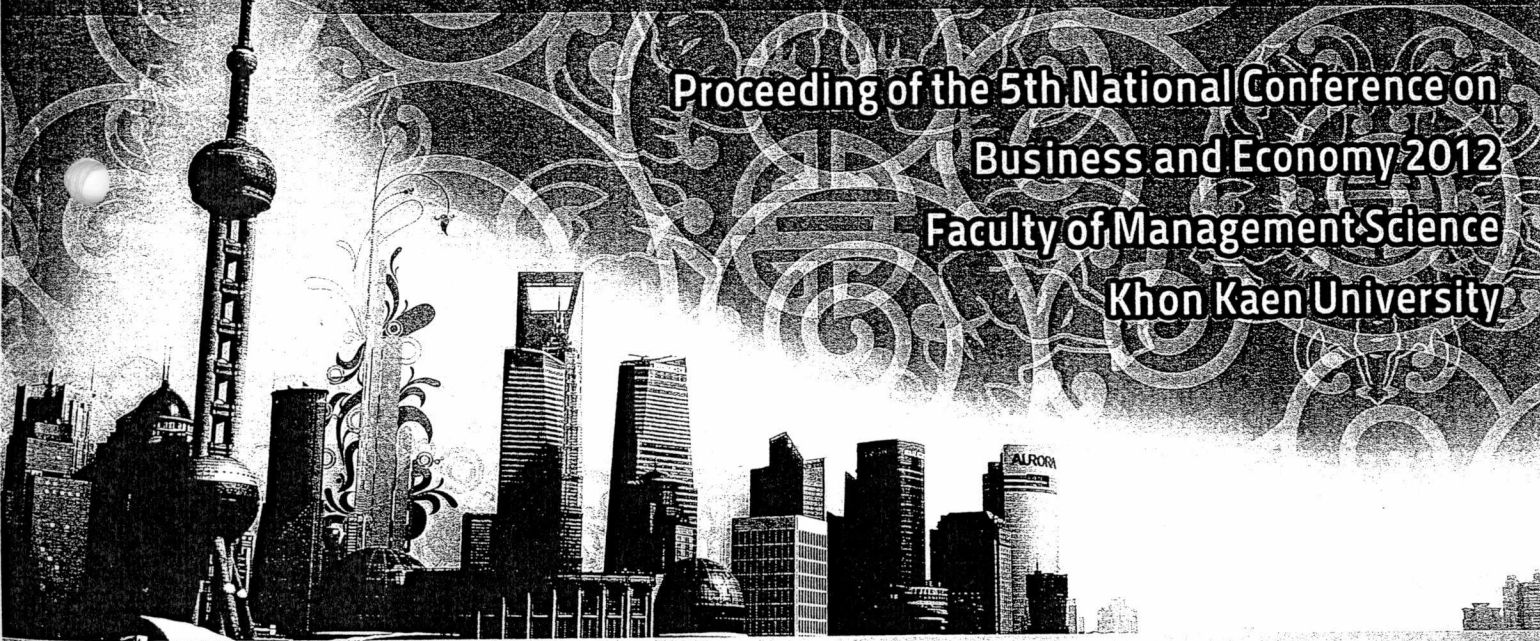

**รายงานการประชุมทางวิชาการระดับชาติ
ด้านธุรกิจและเศรษฐกิจ ครั้งที่ 5 ประจำปี 2555
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น**

**Proceeding of the 5th National Conference on
Business and Economy 2012
Faculty of Management Science
Khon Kaen University**

ดำเนินการโดย: ศูนย์วิจัยธุรกิจและเศรษฐกิจอีสาน (ECBER)
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40002
โทรศัพท์ 0-4320-2566 โทรสาร 0-4320-2567
<http://www.ecberkku.com> E-mail : ecber.kku@gmail.com

สสว.

DEC 2012

บรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริลักษณ์ สุทชัย

ผู้ตรวจอ่านบทความวิจัย

รองศาสตราจารย์มันทนา สามารถ

รองศาสตราจารย์สุเมธ แก่นมณี

รองศาสตราจารย์อ่อนงค์นุช เทียนทอง

รองศาสตราจารย์ ดร.กัลปพฤกษ์ ผิวทองงาม

รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญศรี เจริญวานิช

รองศาสตราจารย์ ดร.นพมาศ สุชาติ

รองศาสตราจารย์ ดร.สุภชัย ปทุมนากุล

รองศาสตราจารย์ ดร.นิติพล ภูตะโชติ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤตพา แสนชัยธร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ก่อพงษ์ พลโยธา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิรชญา มณีเนตร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นวลฉวี แสงชัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริลักษณ์ สุทชัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรัชย์ จันทร์จรัส

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิติวรรณ ศรีเจริญ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขวัญฤดี ตันตระบัณฑิตย์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์จินดา สมสวัสดิ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วรุณ ตันตระบัณฑิตย์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์จรงค์ หงส์งาม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อารีย์ นัยพินิจ

ดร.ศิริรักษ์ ขาวไชยมหา

ดร.สุทิน เทียนวิวัฒน์

ดร.ภูมิสิทธิ์ มหาสุวีระชัย

ดร.นงนิตย์ จันทร์จรัส

ดร.ชลฤทัย โกวรรณะกุล

การวิเคราะห์ปัจจัยผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อประชาชน
ในเขตเทศบาลเมืองหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
The Factor Analysis of Impact on Tourism to People
in Hua-Hin Municipality, Prachubkirikhan

นภนันทน์ หอมสุต¹ Noppanon Homsud

ณัฐฐา อำไพ² Nutta Ampai

อนุสรรา เอนกพัฒน์กิจ² Anusra Anekpattanakij

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยผลกระทบของการท่องเที่ยวที่มีต่อประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 400 คน โดยสุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ปัจจัย ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์ปัจจัยผลกระทบของการท่องเที่ยวที่มีต่อประชาชน สามารถแบ่งออกได้เป็น 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านวัฒนธรรม ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านกายภาพ โดยอธิบายความแปรปรวนรวมได้ ร้อยละ 73.368 ข้อค้นพบเชิงคุณภาพที่พบระหว่างการเก็บแบบสอบถาม คือ มีชุมชนบางชุมชนที่มีการเปิดผับบาร์เกือบทั้งซอย และผู้ที่อาศัยในระแวกนั้นได้ติดป้ายห้ามรบกวน ซึ่งเชื่อได้ว่า คนเหล่านั้นได้รับผลกระทบโดยตรงจากการท่องเที่ยว

คำสำคัญ: การวิเคราะห์ปัจจัย, การท่องเที่ยว, เทศบาลเมืองหัวหิน

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาการตลาด คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² นักศึกษา สาขาวิชาการตลาด คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Abstract

The objective of this research is to analyze factors of impact on tourism to people in Hua-Hin Municipality, Prachubkirikhan. The sample of this research is 400 people who have domicile and live in Hua-Hin Municipality, Prachubkirikhan and collect data by convenience sampling. The instrument of this research is questionnaire. The usage statistical techniques are frequency, percentage, mean, standard deviation, and factor analysis. It is found that factor analysis can divide impact on tourism to people into 5 components consisted of Economics, Social, Cultural, Environmental, and Physical. The total variance explained is equal 73.368%. The qualitative finding when collecting questionnaire is Bar is opened in some communities and people in those communities signs "Don't Disturb". It can believe that the people have been suffered from tourism.

Keywords: Factor Analysis, Tourism, Hua-Hin Municipality

บทนำ

ธุรกิจด้านการท่องเที่ยว ถือว่ามีความสำคัญต่อภาคเศรษฐกิจของไทยอย่างมาก โดยมีสัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ (Gross Domestic Product-GDP) ประมาณร้อยละ 6 และรายได้จากท่องเที่ยวยังเป็นแหล่งรายได้ที่ดึงเงินตราจากต่างประเทศเข้าสู่ประเทศจำนวนมาก และก่อให้เกิดการกระจายรายได้ภายในประเทศเองด้วย แต่จากวิกฤติเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2550 ที่ส่งผลกระทบต่อไปทั่วโลกนั้น ประกอบกับปัญหาภายในประเทศ ทั้งปัญหาความไม่แน่นอนทางการเมือง สถานการณ์ความไม่สงบภายในประเทศ ค่าเงินบาทปรับตัวแข็งขึ้น ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย หรือแม้แต่นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เที่ยวในประเทศมีจำนวนลดลงอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้รัฐบาลได้ออกมาตรการกระตุ้นการท่องเที่ยวในหลายรูปแบบ เพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการ และส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวต่างชาติเข้ามาเที่ยวในประเทศเพิ่มมากขึ้น คนไทยก็เที่ยวภายในประเทศเพิ่มมากขึ้นด้วย (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2554)

อย่างไรก็ตาม การวางแผนด้านการท่องเที่ยวจะต้องไม่สนใจเพียงการพัฒนา แต่จะต้องทำความเข้าใจอย่างชัดเจนว่า สังคม และคนในชุมชนเหล่านั้นรับรู้หรือได้รับผลกระทบใด ๆ จากการท่องเที่ยว ด้วยเพราะการท่องเที่ยวจะนำมาทั้งผลกระทบด้านดีและด้านไม่ดีสู่คนในชุมชน (Pearce, Moscardo, and Ross, 1996) ตัวอย่างเช่น การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการจ้างงานอันจะนำมาซึ่งรายได้

และพัฒนาไปเป็นคุณภาพชีวิตที่ดีของคนในสังคม นอกจากนี้ยังนำมาซึ่งภาษีผู้ท้องถิ่น และสิ่งก่อสร้างและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ แต่ในทางกลับกันการท่องเที่ยวก็นำมาซึ่งผลกระทบด้านไม่ดีหลายด้าน เช่น ความแออัด มลพิษทางเสียง อาชญากรรม มลพิษ และการทำลายสิ่งแวดล้อมในรูปแบบต่าง ๆ (Akis, Peristianis, and Warner, 1996)

Jafari (1986) ได้กล่าวว่าในช่วงปี 1960 การศึกษาผลกระทบด้านการท่องเที่ยวจะเน้นถึงผลกระทบด้านบวก และยุค 1970 การศึกษาผลกระทบได้ให้ความสำคัญกับด้านลบ จนถึงยุค 1980 เป็นต้นมา ที่การศึกษาผลกระทบจะต้องเน้นทั้งด้านบวกและด้านลบ จากนั้นเป็นมา ได้มีทฤษฎีด้านผลกระทบของการท่องเที่ยวเกิดขึ้นมากมาย หนึ่งในทฤษฎีที่สำคัญ คือ Social Exchange Theory ซึ่งปรากฏในงานวิจัยหลากหลายเช่น Juroswki et.al. (1997) โดยทฤษฎีดังกล่าวระบุว่า การท่องเที่ยวจะนำมาซึ่งประโยชน์แต่ก็นำมาซึ่งต้นทุนที่ประชาชนในแต่ละพื้นที่ต้องได้รับเช่นกัน นอกจากนี้งานวิจัยดังกล่าวยังพบว่า การท่องเที่ยวได้ส่งก่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจแต่ส่งผลกระทบต่อทางด้านสังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม

เทศบาลเมืองหัวหิน ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ติดกับทะเลอ่าวไทย พื้นที่มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ทิศตะวันตกเป็นภูเขา พื้นที่ลาดเอียงลงสู่ทะเลอ่าวไทย มีพื้นที่รวม 86.36 ตารางกิโลเมตร หรือ 53,975 ไร่ มีถนนเพชรเกษม (ทางหลวงหมายเลข 4) ตัดผ่านจากทิศเหนือจรดทิศใต้ยาวประมาณ 22 กิโลเมตร ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 230 กิโลเมตร ลักษณะพื้นที่เป็นชุมชนเมืองหนาแน่นและการพาณิชย์กรรมประมาณร้อยละ 3 และมีชุมชนที่กระจัดกระจายไม่หนาแน่นห่างไกลออกไป พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรม พื้นที่ว่างและพื้นที่เขตทหาร การขยายตัวของเมืองมีลักษณะเป็นแนวยาวไปตามถนนเพชรเกษม มีสถานที่ท่องเที่ยวหลายแห่ง มีโรงแรม บ้านพัก ร้านอาหารและสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวจำนวนมาก ในปีหนึ่ง ๆ จึงมีนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวจำนวนประมาณเกือบ 2 ล้านคน ก่อให้เกิดเม็ดเงินสะพัดในท้องถิ่น ปีละกว่า 6 พันล้านบาท เทศบาลเมืองหัวหิน เป็นที่ตั้งของเขตพระราชฐาน คือ วังไกลกังวล โดยในอดีตไม่นาน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ประทับอยู่ เทศบาลเมืองหัวหินเป็นเขตควบคุมมลพิษตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2539) และเป็นเขตพื้นที่ที่ใช้มาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2547 ทั้งนี้เขตปกครองของเทศบาลเมืองหัวหินครอบคลุมพื้นที่ 2 ตำบล คือ ตำบลหัวหิน และตำบลหนองแก (เทศบาลเมืองหัวหิน, 2554)

องค์ประกอบผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อประชาชนในพื้นที่ ยังไม่มีการระบุชัดเจนว่ามีองค์ประกอบใดบ้าง ผู้วิจัยจึงจำเป็นต้องใช้เทคนิคการวิเคราะห์ปัจจัย (Factor Analysis) ซึ่งเป็น

เทคนิคการวิเคราะห์ทางสถิติเชิงพหุ (Multivariate Statistics) ที่มีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ของความแปรปรวนร่วมระหว่างตัวแปรหลายๆตัว ด้วยองค์ประกอบ (Component) ที่มีจำนวนไม่มาก (กัลยา วาณิชย์บัญชา, 2550)

ด้วยเหตุดังที่กล่าวมาข้างต้น งานวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์ปัจจัยผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์” จึงเกิดขึ้น โดยมุ่งที่จะศึกษาถึงผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อประชาชนที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

วัตถุประสงค์การศึกษา

เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

วิธีการศึกษา

วิธีการดำเนินการวิจัยมีรายละเอียดดังนี้

1. ขอบเขตของการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยสำรวจประชาชนที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองหัวหิน โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับการวิเคราะห์ปัจจัยผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนที่มีภูมิลำเนา (เกิดหรือมีทะเบียนบ้านอยู่ในพื้นที่) และอาศัยอยู่ในเขตอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ทั้งนี้จะใช้เฉพาะประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้ง ซึ่งมีเท่ากับ 35,255 คน (เทศบาลเมืองหัวหิน, 2554)
3. กลุ่มตัวอย่างคำนวณจากสูตรของ Yamane ได้ขนาดตัวอย่างประมาณ 400 คน จึงทำการเก็บด้วยวิธีการสุ่มแบบตามสะดวก ระหว่างเดือนตุลาคม – พฤศจิกายน 2554
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 ข้อมูลพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว และส่วนที่ 3 ปัจจัยความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการท่องเที่ยวที่มีต่อชุมชน
5. ขั้นตอนการวิจัย
 - 5.1 ทบทวนวรรณกรรมเพื่อศึกษารอบบแนวคิด ทฤษฎี และผลงานการวิจัย จากหนังสือ วารสาร และบทความที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดประเด็น

5.2 ร่างแบบสอบถามให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ทางการวิจัย โดยพิจารณาความถูกต้องของเนื้อหาและภาษา

5.3 นำแบบสอบถามที่ร่างขึ้นให้แก่ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาจำนวน 2 ท่าน ในด้านพฤติกรรมศาสตร์ และการตลาด เพื่อพิจารณาในด้านความถูกต้อง (Validity) ของแบบสอบถาม โดยเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องของคำถามแต่ละข้อกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC) มากกว่า 0.50

5.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงจากผู้เชี่ยวชาญไปทดลองกับประชาชนที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองชะอำ จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 30 คน พบว่าแบบสอบถามมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาคอนบาค เท่ากับ 0.884 ซึ่งมีค่าเข้าใกล้ 1 แสดงว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นสูง (สรชัย พิศาลบุตร เสาวรส ใหญ่สว่าง และปรีชา อัสวเดชาอนุกร, 2549)

5.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องและความเชื่อมั่น ไปเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามกับผู้ที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 400 ชุด โดยเก็บข้อมูลเดือนตุลาคม – พฤศจิกายน 2554

6. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล แล้วนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคำนวณทางสถิติ ในส่วนของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และพฤติกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวใช้ค่าสถิติพรรณนาประกอบด้วย ความถี่ และร้อยละ

การวิเคราะห์ปัจจัยที่ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการท่องเที่ยวที่มีต่อชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ใช้การวิเคราะห์ปัจจัยด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก (Principal Component Analysis) ด้วยวิธีการ Varimax เกณฑ์การพิจารณาปัจจัยคือ ค่า Eigenvalues ต้องมากกว่า 1 และค่า Factor Loading ต้องมีค่าสัมบูรณ์ (Absolute) มากกว่า 0.5 (กัลยา วาณิชย์บัญชา, 2550)

นอกจากนี้ยังมีการคำนวณค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยเป็นข้อในแต่ละด้านในแบบสอบถามโดยการใช้เกณฑ์การแปลความหมายตามแนวทางของประสพชัย พสุนนท์ (2553) รายละเอียดดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 คือ ระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 คือ ระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 คือ ระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 คือ ระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 คือ ระดับน้อยที่สุด

ผลการศึกษา

หลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ตรวจสอบข้อมูลแล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูล โดยผลการวิจัยมีดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 274 คน (ร้อยละ 68.50) อายุระหว่าง 20 – 30 ปี จำนวน 197 คน (ร้อยละ 49.25) สถานภาพโสด จำนวน 231 คน (ร้อยละ 57.75) ระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 287 คน (ร้อยละ 71.75) อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 103 คน (ร้อยละ 25.75) รายได้เดือนละ 10,000 – 20,000 บาท จำนวน 176 คน (ร้อยละ 44.00) และมีสมาชิกในครอบครัว 4-5 คน จำนวน 212 คน (ร้อยละ 53.00)

2. ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของผู้ตอบแบบสอบถาม สามารถสรุปได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่รู้สึกเสียใจมากที่สุดถ้าจะต้องย้ายภูมิลำเนาออกจากเขตเทศบาลเมืองหัวหิน จำนวน 173 คน (ร้อยละ 43.25) มีคนในครอบครัวทำงานในธุรกิจเกี่ยวกับการท่องเที่ยว จำนวน 245 คน (ร้อยละ 61.25) ในรอบ 12 เดือนส่วนใหญ่พูดคุยกับนักท่องเที่ยวจำนวน 5 ครั้ง จำนวน 103 คน (ร้อยละ 25.75) ส่วนใหญ่ไม่เคยมีส่วนร่วมกับการพัฒนาการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองหัวหิน จำนวน 385 คน (ร้อยละ 96.25) ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นว่าเทศบาลเมืองหัวหินมีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็วเพียงใด เท่ากับ 4.27 (1 คือ พัฒนาช้าที่สุด 5 คือ พัฒนาเร็วที่สุด) ค่าเฉลี่ยของการประเมินการพัฒนาการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองหัวหิน เท่ากับ 3.35 (1 คือ พัฒนาได้แย่ที่สุด 5 คือ พัฒนาได้ดีที่สุด)

3. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สามารถสรุปได้ว่า การตรวจสอบความเหมาะสมของข้อมูล พบว่า ค่า KMO (Kaiser-Meyer-Olkin) เท่ากับ 0.786 ซึ่งมีค่าเข้าใกล้ 1 และค่า Bartlett's Test of Sphericity ได้เท่ากับ 5837.524 (Sig = 0.000) แสดงว่า ข้อมูลเหมาะสมที่จะใช้วิเคราะห์ปัจจัย [5] ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก สามารถแบ่งออกเป็น 5 ปัจจัย โดยอธิบายความแปรปรวนได้ทั้งหมดร้อยละ 73.368 (รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 1) ดังนี้

3.1 องค์ประกอบที่ 1 มีค่า Eigenvalues = 6.557 อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 21.458 ประกอบด้วย 1) การท่องเที่ยวเข้ามาซึ่งรายได้แก่ผู้ประกอบการรายย่อยในเขตเทศบาล 2) การท่องเที่ยวช่วยสร้างงานให้แก่ท้องถิ่น 3) สภาพความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่นดีขึ้นเพราะการท่องเที่ยว 4) การท่องเที่ยวเป็นรายได้หลักของการพัฒนาเทศบาลเมืองหัวหิน 5) การท่องเที่ยวช่วยดึงดูดให้เกิดการลงทุนภายในท้องถิ่น และ 6) การท่องเที่ยวก่อให้เกิดอาชีพเสริมของคนในท้องถิ่น เรียกองค์ประกอบนี้ว่า องค์ประกอบด้านเศรษฐกิจ

3.2 องค์ประกอบที่ 2 มีค่า Eigenvalues = 5.076 อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 17.224 ประกอบด้วย 1) การท่องเที่ยวทำให้เกิดการทำลายวัฒนธรรมเดิมของท้องถิ่น 2) คนพักอาศัยบางส่วนได้รับผลกระทบจากการพัฒนาจากการท่องเที่ยว 3) การท่องเที่ยวทำให้ค่าครองชีพของคนในท้องถิ่นสูงขึ้น 4) การท่องเที่ยวทำให้ของส่วนรวมเสียหายมากขึ้น และ 5) การท่องเที่ยวนำมาซึ่งอาชญากรรม เรียกองค์ประกอบนี้ว่า **องค์ประกอบด้านสังคม**

3.3 องค์ประกอบที่ 3 มีค่า Eigenvalues = 3.901 อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 14.454 ประกอบด้วย 1) การท่องเที่ยวทำให้เกิดการอนุรักษ์วัฒนธรรมเดิมของท้องถิ่น 2) การท่องเที่ยวทำให้เกิดการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมที่ลงตัว 3) การท่องเที่ยวทำให้เกิดการประชาสัมพันธ์วัฒนธรรมท้องถิ่นสู่ภายนอก และ 4) การท่องเที่ยวทำให้สามารถสร้างรายได้จากวัฒนธรรมในท้องถิ่น เรียกองค์ประกอบนี้ว่า **องค์ประกอบด้านวัฒนธรรม**

3.4 องค์ประกอบที่ 4 มีค่า Eigenvalues = 2.878 อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 12.704 ประกอบด้วย 1) การท่องเที่ยวก่อให้เกิดมลพิษ 2) การท่องเที่ยวทำให้เกิดการแออัดของผู้คนและการจราจร และ 3) ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวลูกค้าสถานที่อนุรักษ์ต่าง ๆ เรียกองค์ประกอบนี้ว่า **องค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อม**

3.5 องค์ประกอบที่ 5 มีค่า Eigenvalues = 1.916 อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 7.528 ประกอบด้วย 1) การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการอนุรักษ์หรือพัฒนาสถานที่อันเป็นประวัติศาสตร์หรือมีความสำคัญ และ 2) การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เรียกองค์ประกอบนี้ว่า **องค์ประกอบด้านกายภาพ**

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

องค์ประกอบ	Factor Loading	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความสำคัญ
องค์ประกอบที่ 1 ด้านเศรษฐกิจ				
1) การท่องเที่ยวนำมาซึ่งรายได้แก่ผู้ประกอบการรายย่อยในเขตเทศบาล	0.875	4.27	0.74	มาก
2) การท่องเที่ยวช่วยสร้างงานให้แก่ท้องถิ่น	0.807	4.18	0.76	มาก
3) สภาพความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่นดีขึ้นเพราะการท่องเที่ยว	0.712	3.97	0.94	มาก

องค์ประกอบ	Factor Loading	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความสำคัญ
4) การท่องเที่ยวเป็นรายได้หลักของการพัฒนาหัวหิน	0.661	4.02	0.69	มาก
5) การท่องเที่ยวช่วยดึงดูดให้เกิดการลงทุนในท้องถิ่น	0.624	3.88	0.81	มาก
6) การท่องเที่ยวก่อให้เกิดอาชีพเสริมของคนในท้องถิ่น	0.589	3.87	0.83	มาก
องค์ประกอบที่ 2 ด้านสังคม				
1) การท่องเที่ยวทำให้เกิดการทำลายวัฒนธรรมเดิมของท้องถิ่น	0.814	3.45	0.67	ปานกลาง
2) คนพักอาศัยบางส่วนได้รับผลกระทบจากการพัฒนาจากการท่องเที่ยว	0.797	3.62	0.71	มาก
3) การท่องเที่ยวทำให้ค่าครองชีพคนในท้องถิ่นสูงขึ้น	0.734	3.71	0.75	มาก
4) การท่องเที่ยวทำให้ของส่วนรวมเสียหายมากขึ้น	0.691	3.34	0.62	ปานกลาง
5) การท่องเที่ยวนำมาซึ่งอาชญากรรม	0.507	3.29	0.88	ปานกลาง
องค์ประกอบที่ 3 ด้านวัฒนธรรม				
1) การท่องเที่ยวทำให้เกิดการอนุรักษ์วัฒนธรรมเดิมของท้องถิ่น	0.778	3.54	0.74	มาก
2) การท่องเที่ยวทำให้เกิดการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมที่ลงตัว	0.754	3.48	0.70	ปานกลาง
3) การท่องเที่ยวทำให้เกิดการประชาสัมพันธ์วัฒนธรรมท้องถิ่นสู่ภายนอก	0.721	3.57	0.87	มาก
4) การท่องเที่ยวสร้างรายได้จากวัฒนธรรมในท้องถิ่น	0.684	3.40	0.57	ปานกลาง
องค์ประกอบที่ 4 ด้านสิ่งแวดล้อม				
1) การท่องเที่ยวก่อให้เกิดมลพิษ	0.784	3.78	0.64	มาก
2) การท่องเที่ยวทำให้เกิดการแออัดของผู้คนและการจราจร	0.771	4.01	0.70	มาก
3) ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวลูกค้าสถานที่ต่าง ๆ	0.696	3.52	0.59	มาก
องค์ประกอบที่ 5 ด้านกายภาพ				
1) การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการอนุรักษ์หรือพัฒนาสถานที่อันมีความสำคัญ	0.694	3.78	0.59	มาก
2) การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการพัฒนากระบวนบริหารอุปโภค	0.647	3.70	0.62	มาก

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ โดยการใช้แบบสอบถาม จำนวน 400 ชุด ซึ่งสรุปผลข้างต้น สามารถนำไปใช้อภิปรายผล ดังนี้

1. จากการวิจัยเรื่องข้อมูลทั่วไป พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 20 – 30 ปี สถานภาพโสด ระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน รายได้เดือนละ 10,000 – 20,000 บาท และมีสมาชิกในครอบครัว 4-5 คน
2. ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของผู้ตอบแบบสอบถาม สามารถสรุปได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่รู้สึกเสียใจมากที่สุดถ้าจะต้องย้ายภูมิลำเนาออกจากเขตเทศบาลเมืองหัวหิน ส่วนใหญ่มีคนที่ครอบครัวทำงานในธุรกิจเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ในรอบ 12 เดือนส่วนใหญ่พูดคุยกับนักท่องเที่ยวจำนวน 5 ครั้ง ส่วนใหญ่ไม่เคยมีส่วนร่วมกับการพัฒนาการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองหัวหิน ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นว่าเทศบาลเมืองหัวหินมีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็วเพียงใด เท่ากับ 4.27 และค่าเฉลี่ยของการประเมินการพัฒนาการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองหัวหิน เท่ากับ 3.35
3. การวิเคราะห์ปัจจัยผลกระทบของการท่องเที่ยวที่มีต่อประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สามารถแบ่งออกได้เป็น 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านวัฒนธรรม ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านกายภาพ โดยอธิบายความแปรปรวนรวมได้ร้อยละ 73.368

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการวิจัยจะพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามไม่ค่อยมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น ดังนั้นเทศบาลเมืองหัวหิน ควรจะสร้างการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชนให้มากขึ้น เช่น การทำเวทีชาวบ้านเวียนไปในแต่ละชุมชน หรือการทำประชาพิจารณ์ใน โครงการขนาดใหญ่และมีความสำคัญ
2. ผลการวิจัยในส่วนการวิเคราะห์ปัจจัยโดยภาพรวมจะพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับด้านเศรษฐกิจมากที่สุด แต่การพัฒนาอย่างยั่งยืนนั้นจะต้องทำควบคู่กันไปในทุกๆด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านกายภาพ สังคม วัฒนธรรม หรือแม้แต่สิ่งแวดล้อม
3. โดยภาพรวมของการวิจัยจะพบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหัวหินคิดว่า การท่องเที่ยวมีผลกระทบด้านดีมากกว่าด้านเสีย แต่การพัฒนาของเทศบาลเมืองหัวหินและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็ไม่ควรจะละเลยคนส่วนน้อยในสังคม และที่สำคัญที่สุดการพัฒนาการท่องเที่ยวไม่ว่าจะ

ระดับใดก็ตาม หน่วยงานภาครัฐจะต้องให้ความสนใจถึงการรับรู้ ความคิด และผลกระทบทั้งด้านดี และด้านไม่ดีที่จะเกิดกับคนในท้องถิ่นด้วย

4. ขณะที่ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลได้สังเกตว่า พื้นที่ส่วนใหญ่ในเขตเทศบาลเมืองหัวหินมีการพัฒนาเป็นอย่างดี ประชาชนส่วนใหญ่ไม่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการท่องเที่ยว อย่างไรก็ตาม มีชุมชนบางชุมชนหรือบางซอยที่มีการเปิดผับบาร์เกือบทั้งซอย และผู้ที่อาศัยในบริเวณนั้น ได้ติดป้ายห้ามรบกวน ซึ่งเชื่อได้ว่า คนเหล่านั้นได้รับผลกระทบโดยตรงจากการท่องเที่ยว

5. งานวิจัยเรื่องนี้ได้สร้างตัวแบบผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่เกิดกับคนในชุมชน ซึ่งสามารถนำไปทดสอบกับคนกลุ่มอื่น ๆ ในพื้นที่อื่น เพื่อก่อให้เกิดตัวแบบที่เป็นสากลได้ในอนาคต นอกจากนี้ในส่วนพื้นที่เทศบาลเมืองหัวหิน จากการวิเคราะห์ข้อมูลของคณะผู้วิจัยในเบื้องต้นพบว่า คนที่มีอายุมากจะคิดว่าการท่องเที่ยวก่อให้เกิดผลกระทบในด้านลบมากกว่าคนที่มีอายุน้อย จึงเป็นประเด็นที่น่าศึกษาต่อไปว่า เป็นเพราะอะไร

เอกสารอ้างอิง

- กัลยา วาณิชย์บัญชา. 2550. การวิเคราะห์ข้อมูลหลายตัวแปร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์หนังสือแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เทศบาลเมืองหัวหิน. 2554. ข้อมูลพื้นฐานเทศบาลเมืองหัวหิน. เข้าถึงจาก http://www.huahin.go.th/about_people.Php, เข้าถึงเมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2554.
- ประสพชัย พสุนนท์. 2553. การวิจัยตลาด 1. นครปฐม: บริษัทเพชรเกษม พรินติ้ง กรุ๊ป จำกัด.
- สรชัย พิศาลบุตร เสาวรส ใหญ่สว่าง และปรีชา อัสวเดชาอนุกร. 2549. การสร้างและประมวลผลข้อมูลจากแบบสอบถาม. กรุงเทพมหานคร: บริษัท วิทย์พัฒน์ จำกัด.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2554. ท่องเที่ยวไทยจะก้าวต่อไปทางไหน. เข้าถึงจาก http://service.nso.go.th/nso/nsopublish/citizen/news/poll_thaitravel.jsp เข้าถึงเมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2554.
- Akis, S., Peristianis, N. & Warner, J. 1996. Residents' Attitudes to Tourism Development: The Case of Cyprus. *Tourism Management* 17(7), 481-494.
- Jafari. J. 1986. Systemic View of Sociocultural Dimensions of Tourism, In the President's Commission on Americans Outdoors, 33-50.
- Jurowski, C., Uysal, M. and Williams D. R. 1997. A Theoretical Analysis of Host Community Resident Reactions to Tourism. *Journal of Travel Research* 36(2), 3-11.
- Pearce, P. L., Moscardo, G. & Ross, G. F. 1996. *Tourism Community Relationship*. Pergaman: James cook University of North Queensland.